

Muistio

Lakimies
Essi Suonvieri

5.11.2021

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASETUS SOSIAALI- JA TERVEYSALAN
TIETOLUPAVIRANOMAISEN SUORITTEIDEN MAKSULLISUUDESTA****1. Sosiaali- ja terveysministeriön toimivalta**

Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen (jäljempänä Tietolupaviranomainen) suoritteista perittävät maksut määräytyvät valtion maksuperustelain (150/1992, jäljempänä maksuperustelaki) mukaan. Maksuperustelain 8 §:n mukaan maksujen tarkemmista perusteista tulee säätää asianomaisen ministeriön antamalla asetuksella. Ehdotettavassa asetuksessa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet.

2. Yleistä

Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019, jäljempänä toisiolaki) tuli voimaan 1.5.2019.

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi ensimmäisen asetuksen (1500/2019) sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen (jäljempänä Tietolupaviranomainen) suoritteiden maksullisuudesta ajalle 1.1.2020-31.12.2020 ja toisen ajalle 1.1.2021-31.12.2021.

Nyt on kyseessä sarjassaan kolmas maksuasetus, jossa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet ajalle 1.1.2022-31.12.2022.

Toisiolain tavoitteena on mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa sekä sosiaali- ja terveysalan ohjaus-, valvonta-, tutkimus- ja tilastotarkoituksessa tallennettujen henkilötietojen tehokas ja tietoturvallinen käsittely sekä niiden yhdistäminen Kansaneläkelaitoksen, Digi- ja väestötietoviraston, Tilastokeskuksen ja Eläketurvakeskuksen henkilötietoihin. Toisiolain tavoitteena on lisäksi turvata yksilön luottamuksensuoja sekä oikeudet ja vapaudet henkilötietoja käsiteltäessä. Lain tavoitteena on myös sujuvoittaa ja nopeuttaa olennaisesti tietojen käyttölupiin liittyvää käsittelyä ja keventää siihen liittyvää, rinnakkaisista lupamenettelyistä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Toisilaissa säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteydessä toimivasta Tietolupaviranomaisesta ja sen tehtävistä.

Tietolupaviranomainen toimii sosiaali- ja terveysministeriön tulosohjauksessa, ja sillä on erillinen sosiaali- ja terveysministeriön nimittämä johtaja sekä ministeriön asettama ohjausryhmä.

Tietolupaviranomainen tekee muiden rekisterinpitäjien aineistoja koskevia tietolupapäätöksiä ja päättää, onko toisiolain 45 §:ssä tarkoitettu tietopyyntö lain mukainen, sekä vastaa päätöstensä mukaisten tietojen kokoamisesta, yhdistelystä, esikäsittelystä ja luovuttamisesta toissijaiseen käyttöön toisiolain mukaisesti.

Tietolupaviranomainen saa koota toisioilaissa säädettyä käyttötarkoitusta varten tietopyynnön perusteella eri rekisterinpitäjien henkilötietoja ja niitä yhdistelemällä tuottaa anonyymejä tietoja pyytäjän käyttöön.

Tietolupaviranomainen ylläpitää tietopyyntöjen hallintajärjestelmää tietopyyntöjen ja lupahakemusten välittämiseksi ja käsittelemiseksi sekä tietoturvallista käyttöpalvelua henkilötietojen vastaanottamiseksi ja luovuttamiseksi. Tietolupaviranomainen myös ylläpitää tietoturvallista käyttöympäristöä, jossa luvansaajan on mahdollista käsitellä tietoluvan perusteella saamiaan henkilötietoja.

Tietolupaviranomainen tai muu luvan myöntänyt viranomainen saa toisiolain 49 §:n perusteella periä maksun tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä. Maksun määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa. Toisiolain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomainen saa periä korvauksen toisioilaissa tarkoitetun tietoluvan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen poimimisesta, toimittamisesta ja yhdistelystä, esikäsittelystä, pseudonymisoinnista ja anonymisoinnista sekä tietoturvallisten käyttöympäristön käytöstä. Lain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomaisen korvausten määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa

Maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista. Lain 6 §:ssä säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Julkisoikeudellisella suoritteella tarkoitetaan lain 3 §:n mukaan valtion viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus.

Lain 7 §:ssä säädetään muiden suoritteiden hinnoista. Pykälän 1 momentin mukaan viranomaisen muiden kuin 6 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liikeloudellisin perustein.

3. Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet ja ehdotettavat muutokset

Tietolupaviranomainen saa toisiolain 50 §:n 1 momentin mukaan periä korvauksen toisiolain 3 §:n 8 kohdassa tarkoitetun tietoluvan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen poimimisesta, toimittamisesta ja yhdistelystä, esikäsittelystä, pseudonymisoinnista ja anonymisoinnista sekä tietoturvallisten käyttöympäristön käytöstä. 50 §:n 2 momentin mukaan korvaukset, jotka koskevan tietolupa- ja tietopyyntöä koskevaan päätökseen perustuvien tietojen poimintaa ja toimittamista muista kuin Tietolupaviranomaisen omista tietovarannoista, määräytyvät kutakin tiedot toimittanutta rekisterinpitäjää koskevien säännösten mukaisesti. Rekisterinpitäjällä tai henkilötietojen käsittelijällä, joka luovuttaa Tietolupaviranomaiselle tietoja tässä laissa tarkoitetun tietoluvan tai tietopyyntöä koskevan päätöksen perusteella, on oikeus saada Tietolupaviranomaiselta korvauksena näin määräytyvä osuutensa luvansaajan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen saajan maksettaviksi määräytyistä kustannusten korvauksista.

Toisiolain 50 §:n 3 momentin mukaan korvaukseen tämän pykälän mukaisesti oikeutetun on toimitettava Tietolupaviranomaiselle pyynnöstä arvio kustannuksista, joita tietojen käsittelystä korvaukseen oikeutetulle aiheutuu. Tietolupaviranomainen laatii saamiensa tietojen pohjalta kustannusarvion tietopyynnön toteuttamisesta ja toimittaa sen luvanhakijalle ja tietopyynnön tekijälle. Tietolupaviranomainen perii luvansaajalta ja tietopyyntöä koskevan päätöksen saajalta 2 momentissa tarkoitetut korvaukset ja tulouttaa ne tiedot toimittaneille rekisterinpitäjille. Hallituksen esityksessä (HE 159/2017vp) toisiolaiksi todetaan, että esitetty malli, jossa Tietolupaviranomainen korvaksi rekisterinpitäjille perityistä maksuista niille kuuluvan osuuden, olisi rekisterinpitäjille kustannusneutraali.

Toisiolain 50 §:n 4 momentin mukaan Tietolupaviranomaisen korvausten määräytymisen perusteista säädetään valtion maksuperustelaisissa. Tietoturvallisuuden arviointilaitoksen suorittamasta arvioinnista perittävistä maksuista säädetään tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain 11 §:ssä.

Toisiolain 50 §:n 5 momentin mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle 30 §:n 1 momentin mukaan tehtävän ilmoituksen rekisteröinti ja merkintä julkiseen rekisteriin on maksullinen.

Tietoluvasta, tietopyyntöä koskevasta päätöksestä, opinnäytetyöhön liittyvästä tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä sekä tietoluvan muutoksesta perittäviä maksuja ehdotetaan korotettavaksi.

Ehdotetut korotukset perustuvat helmikuusta 2021 lähtien suoritettuihin Tietolupaviranomaisen laskelmiin suoritekohtaisista käsittelykustannuksista, joista selviää, että kaikkien näiden suoritteiden kustannusvastaavuus oli jäänyt merkittävästi alle omakustannusarvon. Tämä ei vastaa maksuperustelain 6 §:n 1 momentin tavoitetta siitä, että julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää.

Maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan periä suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä.

Omakustannusarvoa alempia maksuja peritään tällä hetkellä opinnäytetyöhön liittyvistä tietoluvista ja tietopyyntöä koskevista päätöksistä.

Kaikkien maksujen periminen omakustannusarvoa alempana ei ole lain mukaan mahdollista eikä Tietolupaviranomaisen toiminnan tosiallisen jatkuvuuden kannalta kestävä, vaan maksujen suuruuden tulee toiminnan vakiintuessa vastata käsittelyn kokonaiskustannusten määrää.

Helmikuusta 2021 lähtien suoritettujen suoritekohtaisten käsittelykustannusten laskelmat antaisivat perusteen korottaa maksuja enemmän kuin tässä asetuseronnoksessa on ehdotettu. Ehdotuksessa on kuitenkin otettu huomioon, että Tietolupaviranomaisen toiminnasta on olemassa kustannuslaskelmia vielä suhteellisen lyhyeltä ajalta ja tällä hetkellä on käynnissä prosessi, jonka tarkoituksena on parantaa Tietolupaviranomaiselle

lähetettävien hakemusten laatua, joiden seurauksena hakemusten käsittelyn kustannusten odotetaan laskevan.

Maksuja on tarpeen tarkastella säännöllisin väliajoin Tietolupaviranomaisen toiminnan jatkuessa ja kokonaiskustannusten vakiintuessa tasolle, joka mahdollistaa maksun suuruuden määrittämisen omakustannusarvoa vastaavasti pidemmällä aikavälillä.

3.1 Julkisoikeudelliset suoritteet, joista peritään omakustannusarvon mukainen maksu

Valtion maksuperustelain 6 §:n 1 momentin mukainen julkisoikeudellinen suorite, josta Tietolupaviranomainen perii suoritteiden omakustannusarvon mukaisen maksun, on sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain 50 §:n 1 momentin mukaisesti tietoluvan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen poiminta, toimittaminen ja yhdistely, esikäsittely, pseudonymisointi ja anonymisointi. Maksu määräytyy suoritteiden tuottamiseen käytettyjen työtuntien perusteella. Asiantuntijatyöstä peritään 115 euroa työtunnilta.

Suoritteesta perittävä maksu perustuu Tietolupaviranomaisen tekemään kustannusarvioon, jossa on huomioitu asiantuntijoiden tekemän työn sisältö ja työhön käytetty aika. Suorite sisältää tietoluvan tai tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen poimimisen ja toimittamisen Tietolupaviranomaisen omista tietovarannoista (valmisaineistot). Lisäksi suorite sisältää tietoluvan tai tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen yhdistelyn, esikäsittelyn, pseudonymisoinnin ja anonymisoinnin, sekä sisältää aineiston siirron Tietolupaviranomaisesta muuhun kuin Tietolupaviranomaisen tietoturvalliseen käyttöympäristöön (aineiston toimittaminen), luvansaajan tai tietopyyntöä koskevan päätöksensaajan oman aineiston vastaanottamisen ja sen konvertoinnin (aineiston esikäsittely) sekä toisilain 44 §:n 3 momentissa tarkoitetun yksittäisen rekisterinpitäjän myöntämän tietolupapäätöksen perusteella muodostetun aineiston anonymisoinnin.

3.2 Julkisoikeudelliset suoritteet, joista peritään kiinteä maksu

Tietolupaviranomainen saa toisilain 49 §:n mukaan periä maksun tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä. Pykälän mukaan maksun määräytymisen perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa. Maksuperustelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja julkisoikeudellisia suoritteita, joista Tietolupaviranomainen perii keskimääräiseen kokonaiskustannukseen perustuvan kiinteän maksun ovat tietolupa ja tietopyyntöä koskeva päätös.

Tietoluvasta luvanhakijalle, jonka toimipaikka on Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa (*kansallinen tai EU-toimija*), Tietolupaviranomainen perii 1 700 euroa. Luvanhakijan toimipaikka on Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa silloin, kun luvanhakija asuu vakituisesti Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa, tai kun organisaatiolla, kuten korkeakoululla tai tutkimuslaitoksella, jonka palveluksessa hän työskentelee, on pääasiallinen toimipaikka Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa. Suoritteiden hinta perustuu asiantuntijatyönä tehtyyn kustannusarvioon, joka perustuu suoritteiden tuottamisesta aiheutuvaan keskimääräiseen kokonaiskustannukseen.

Tietoluvasta luvanhakijalle, jonka toimipaikka on muussa kuin EU- tai Eta-maassa (*EU:n ulkopuolinen toimija*), Tietolupaviranomainen perii 3 000 euroa. Luvanhakijan toimipaikka on muussa kuin EU- tai Eta-maassa, kun luvanhakija asuu muussa kuin EU-

tai Eta-maassa, tai kun organisaatiolla, kuten korkeakoululla tai tutkimuslaitoksella, jonka palveluksessa hän työskentelee, on pääasiallinen toimipaikka muussa kuin EU- tai Eta-maassa. Tietoluvan tuottaminen EU:n ulkopuoliselle kansainväliselle toimijalle on muun muassa henkilötietojen siirtämisestä johtuvista sopimusjärjestelyistä työläämpää, kuin EU- ja Eta-maiden sisällä tapahtuvan luvan myöntäminen. Tästä syystä on perusteltua, että Tietolupaviranomainen voisi periä tietoluvasta näissä tilanteissa korkeamman maksun. Suoritteen hinta perustuu asiantuntijatyönä tehtyyn kustannusarvioon, joka perustuu suoritteen tuottamisesta aiheutuvaan keskimääräiseen kokonaiskustannukseen.

Tietoluvan muutoksesta Tietolupaviranomainen perisi 400 euroa kaikilta edellä mainituilta luvanhakijoilta. Tietoluvan muutoksessa on kyse esimerkiksi hakemukseen perustuvasta tietoluvan voimassaolon ajan pidennyksestä tai tietoluvan nojalla luovutetun aineiston käsittelyyn oikeutettujen henkilöiden lisäämisestä.

Tietopyyntöä koskevasta päätöksestä Tietolupaviranomainen perisi 2500 euroa. Suorite on kaikille toimijoille samanhintainen. Suoritteen hinta perustuu asiantuntijatyönä tehtyyn kustannusarvioon, joka perustuu suoritteen tuottamisesta aiheutuvaan keskimääräiseen kokonaiskustannukseen.

Maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista Tietolupaviranomainen peri maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua omakustannusarvoa alemman kiinteän maksun on opinnäytetyöhön liittyvä tietolupa ja tietopyyntöä koskeva päätös luvanhakijalle, jonka vakituinen kotipaikka on Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa. Luvanhakijan kotipaikka on Suomessa tai EU- tai Eta-maassa silloin, kun opinnäytetyöntekijä asuu vakituisesti Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa, tai kun organisaatiolla, kuten korkeakoululla tai tutkimuslaitoksella, jolle hän tekee opinnäytetyötään, on pääasiallinen toimipaikka Suomessa tai muussa EU- tai Eta-maassa. Suoritteen hinta olisi opinnäytetyöhön liittyvän tietoluvan osalta 425 ja opinnäytetyöhön liittyvän tietopyyntöä koskevan päätöksen osalta 625 euroa. Suoritteen hinta olisi 25 prosenttia Suomessa tai EU- tai Eta-maassa toimijalle hinnoitellun tietoluvan tai tietopyynnön hinnasta. Maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan periä suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syystä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä.

3.3 Liiketaloudellisesti hinnoiteltavat maksulliset suoritteet

Maksuperustelain 7 §:n mukaan viranomaisen muiden kuin 6 §:ssä tarkoitettujen julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Hallituksen esityksessä valtion maksuperustelaksi (HE 176/1991 vp) todetaan, että liiketaloudellisten perusteiden käyttöönotto ja tällainen hinnoittelu edellyttää viranomaisen taloudenhoitoa koskevan toimivallan ja -vastuun siirtämistä suoritetta tuottavalle ja markkinoivalle viranomaiselle. Ministeriö päättäisi vain maksulliset suoritteet ja muilta osin viranomainen päättäisi itse tällaisen maksullisen toimintansa hinnoittelusta. Maksuperustelain 7 §:n 3 momentin mukaan kuitenkin, jos viranomainen tuottaa suoritteita määrävässä markkina-asemassa, on suoritteiden hinnoittelussa

otettava huomioon kilpailulain (948/2011) määrävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevat säännökset.

Tietolupaviranomainen saa toisiolain 50 §:n 1 momentin mukaan periä korvauksen tietoturvallisen käyttöympäristön käytöstä. Tietoturvallisen käyttöympäristön käytöstä perittävä maksu määräytyisi liiketaloudellisin perustein, koska Tietolupaviranomaisella ei olisi sen tuottamiseen tosiasiallista yksinoikeutta. Toisiolain 20 §:n mukaan Tietolupaviranomainen ylläpitää yksin tai yhdessä muiden viranomaisten kanssa tietoturvallista käyttöympäristöä. Toisioissa ei veloiteta muita kuin Tietolupaviranomaista perustamaan tietoturvallinen käyttöympäristö. On kuitenkin oletettavaa, että tietoturvallisista käyttöympäristöistä syntyy Suomeen ajan myötä verkosto. Verkostoon kuuluvista käyttöympäristöistä kukin voisi valita sen, jossa kulloiseenkin hankkeeseen parhaiten soveltuvat analytiikkavälineet sekä kapasiteetiltaan sopivat tietojärjestelmät.

Toisiolain 51 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu tietoaineisto luovutetaan ensisijaisesti käsiteltäväksi toisiolain 20 §:n 1 momentissa tarkoitettussa, Tietolupaviranomaisen ylläpitämässä tietoturvallisessa käyttöympäristössä. Jos tiedonhyödyntämissuunnitelmasta ja tietoluvasta erikseen ilmenevästä syystä on kuitenkin tärkeää, voidaan tietoaineisto luovuttaa vastaavasti toisiolain 20 §:n 3 momentissa tarkoitettussa muussa tietoturvallisessa käyttöympäristössä käsiteltäväksi.

Toisiolain 51 §:n 4 momentin mukaan, jos käyttötarkoitukseen tarvitaan myös Tilastokeskuksen tai Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tilastoviranomaisena tilastotarkoitusta varten kokoamia tietoja, sanottu tilastoviranomainen yhdistelee sekä tarvittaessa esikäsittelee ja pseudonymisoi tai anonymisoi luovutettavat tiedot. Jos käyttötarkoitukseen tarvitaan molempien tilastoviranomaisten tietoja, sanottu viranomaiset sopivat keskenään, kumpi yhdistelee ja pseudonymisoi tai anonymisoi tiedot. Tiedot voidaan tämän jälkeen luovuttaa toisiolain 17 §:ssä tarkoitettun tietoturvallisesta käyttöpalvelun välityksellä saajan käsiteltäväksi tietojen luonteesta ja määrästä riippuen Tilastokeskuksen tai Tietolupaviranomaisen ylläpitämässä tietoturvallisessa käyttöympäristössä taikka muussa 20 §:n mukaisessa käyttöympäristössä.

4. Erinäiset säännökset

Asetuksessa säädettäisiin, että jos Tietolupaviranomaiselle toimitettu hakemus peruutetaan ennen kuin asiaa on käsitelty, ei asetuksen mukaisia maksuja perittäisi. Tämä tarkoittaisi sitä, että maksuja ei peritä, jos hakemusta ei ole otettu käsittelyyn Tietolupaviranomaisessa sen jälkeen, kun hakemus on tullut vireille tietopyyntöjen hallintajärjestelmään. Lisäksi säädettäisiin, että peruutetusta tai täydentämättä jätetystä hakemuksesta peritään tehtyä työmäärää vastaava osuus.

5. Taloudelliset vaikutukset

Hallituksen esityksessä toisioiksi todetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö on arvioinut vuosien 2018—2021 resurssitarpeeksi Tietolupaviranomaisen pysyvään toimintaan 4,8 miljoonaa euroa ja kertaluontoisiin investointeihin 6,3 miljoonaa euroa tietoturvallisesta ympäristön kehittämiseen ja sähköisiin palveluihin. Palvelutoiminnan laajeneminen tapahtuu kustannusneutraalisti niin, että laajeneva kysyntä vastaa tarvittavien resurssien määrää maksullisena palvelutoimintana.

Tietoluvan perusteella luvansaajalle toimitetaan tietoluvassa yksilöidyt, rekisterinpitäjiltä kootut tiedot tarvittaessa yhdisteltynä ja esikäsiteltynä sekä pseudonymisoituna tai anonymisoituna luvansaajan käsiteltäväksi tietoturvalisessä käyttöympäristössä. Tietopyynnön perusteella pyytäjälle toimitetaan valmiiksi analysoitu tieto aggregoituna tilastotietona. Tietopyynnot ovat Tietolupaviranomaisen työläimpiä tehtäviä, koska tietoaineiston poimimisen, toimittamisen, yhdistelyn ja esikäsitteilyn lisäksi niihin liittyy aggregoidun tilastotiedon muodostaminen. Rekisterinpitäjien tehtävänä on poimia tietopyynnön mukaiset tiedot omista järjestelmistään sekä toimittaa nämä Tietolupaviranomaiselle. Tietopyynnöstä seuraava työmäärä vaihtelee suuresti tarvittavien tietoaineistojen määrästä ja laajuudesta riippuen. Huomattava osa Tietolupaviranomaisen suoritteiden kustannuksista johtuu rekisterinpitäjille maksettavista korvauksista.

Tietoluvasta, tietopyyntöä koskevasta päätöksestä, opinnäytetyöhön liittyvästä tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä sekä tietoluvan muutoksesta perittävien maksujen ehdotettu korottaminen parantaisi Tietolupaviranomaisen kustannusvastaavuutta. Maksuja tullaan tarkastelemaan uudelleen perustuen laskelmiin suoritekohtaisista kustannuksista.

6. Asetuksen valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Tietolupaviranomaisen kanssa.

Valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM102:00/2021>

Asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM 0201; 15.11.2012) kohdan 2.2.8 mukaan asetus ei ennen päätöksen tekemistä vaadi käsittelyä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

7. Asetuksen voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tietolupaviranomaisen ensimmäiset tietolupapäätökset tehtiin huhtikuussa 2020. Tietolupaviranomaisen maksullista palvelutoimintaa on ollut puolentoista vuoden ajan (huhtikuu 2020 - lokakuu 2021). Näin verrattain lyhyeltä ajalta Tietolupaviranomaisella ja sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole käytettävissä riittävästi sellaista informaatiota maksutuotoista, joiden perusteella voisi luotettavasti ennakoida arvioida useamman kuin yhden vuoden maksutuottoja. Tämän takia asetus olisi voimassa vain vuoden.

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022 ja olla voimassa 31 päivään joulukuuta 2022.

Asetuksessa säädettäisiin, että suoritteesta, jota koskeva asia on vireillä ennen asetuksen voimaantuloa, perittäisiin maksu asetuksen säännösten mukaisesti.